

Варіанти групувань позицій у матрицях*Варіанти групувань у матриці власників*

Матриця власників може мати такі варіанти групування (табл. Б.1).

Варіант 1. Групування відповідно до класової схеми Е.О.Райта, що ігнорує диференціацію за секторами зайнятості і складається із трьох класів: А+В (капіталісти 10+), С (дрібні роботодавці із 2–9 найманими працівниками) і D (самозайняті/дрібна буржуазія без найманих працівників).

Варіант 2. Групування, змодельоване за схемою Дж. Голдторпа, включає чотири класи: А+В (великі–середні власники I+II), С2+С3+С4 (самозайняті із найманими працівниками IVa), D2+D3+D4 (самозайняті без найманих працівників IVb), С1+D1 (самозайняті аграрного сектору IVc). Крім того, аналогічний варіант групування у схемі Г.Еспін-Андерсена, але з іншими назвами класів: власники (1), власники із 1–3 найманими працівниками (2), дрібна буржуазія без найманих працівників (2а), фермери (1).

Варіант 3. Групування, що ігнорує диференціацію за масштабом підприємницької діяльності і складається із чотирьох класів: власники аграрного, індустріального, обслуговувального і постіндустріального секторів.

Варіант 4. Групування із п'яти класів: А+В (великі–середні власники), С1+D1, С2+D2, С3+D3, С4+D4 (дрібні власники аграрного, індустріального, обслуговувального і постіндустріального секторів).

Варіант 5. Групування із дев'яти класів: А+В (великі–середні власники), С1, С2, С3, С4, D1, D2, D3, D4 (дрібні роботодавці та самозайняті аграрного, індустріального, обслуговувального і постіндустріального секторів).

Варіант 6. Групування із семи класів: А+В (великі–середні власники), С1, С2+С3, С4, D1, D2+D3, D4 (дрібні роботодавці та самозайняті у трьох секторах — аграрному, фордистському та постфордистському).

Таблиця Б.1

Варіанти групування матриці власників

<p>Варіант 1</p> <p>Групування відповідно до класової схеми Е.О.Райта складається із 3-х класів: А+В (капіталісти 10+), С (дрібні роботодавці із 2–9 найманими працівниками) і D (самозайняті/дрібна буржуазія без найманих працівників).</p> <table border="1" data-bbox="349 465 703 815"> <tr><td>Капіталісти 10+</td></tr> <tr><td>Дрібні роботодавці 2–9</td></tr> <tr><td>Самозайняті / Дрібна буржуазія 0–1</td></tr> </table>	Капіталісти 10+	Дрібні роботодавці 2–9	Самозайняті / Дрібна буржуазія 0–1	<p>Варіант 2</p> <p>Групування за схемою Дж.Голдторпа включає 4 класи: А+В (великі–середні власники I+II), C2+C3+C4 (самозайняті із найманими працівниками IVa), D2+D3+D4 (самозайняті без найманих працівників IVb), C1+D1 (самозайняті аграрного сектору IVc).</p> <table border="1" data-bbox="943 472 1291 819"> <tr><td>I+II</td></tr> <tr><td>IVc</td></tr> <tr><td>IVa</td></tr> <tr><td>IVb</td></tr> </table>	I+II	IVc	IVa	IVb																																		
Капіталісти 10+																																										
Дрібні роботодавці 2–9																																										
Самозайняті / Дрібна буржуазія 0–1																																										
I+II																																										
IVc																																										
IVa																																										
IVb																																										
<p>Варіант 3</p> <p>Групування, що ігнорує диференціацію за масштабом підприємницької діяльності і складається із 4-х класів: власники аграрного, індустріального, обслуговувального і постіндустріального секторів.</p> <table border="1" data-bbox="333 1077 713 1417"> <tr><td>A1</td><td>A2</td><td>A3</td><td>A4</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>B1</td><td>B2</td><td>B3</td><td>B4</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>C1</td><td>C2</td><td>C3</td><td>C4</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td></tr> </table>	A1	A2	A3	A4	+	+	+	+	B1	B2	B3	B4	+	+	+	+	C1	C2	C3	C4	+	+	+	+	D1	D2	D3	D4	<p>Варіант 4</p> <p>Групування із 5 класів: А+В (великі–середні власники), C1+D1, C2+D2, C3+D3, C4+D4 (дрібні власники аграрного, індустріального, обслуговувального і постіндустріального секторів).</p> <table border="1" data-bbox="975 1084 1326 1424"> <tr><td>A+B</td></tr> <tr><td>C1</td><td>C2</td><td>C3</td><td>C4</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td></tr> </table>	A+B	C1	C2	C3	C4	+	+	+	+	D1	D2	D3	D4
A1	A2	A3	A4																																							
+	+	+	+																																							
B1	B2	B3	B4																																							
+	+	+	+																																							
C1	C2	C3	C4																																							
+	+	+	+																																							
D1	D2	D3	D4																																							
A+B																																										
C1	C2	C3	C4																																							
+	+	+	+																																							
D1	D2	D3	D4																																							
<p>Варіант 5</p> <p>Групування із 9 класів: А+В (великі–середні власники), C1, C2, C3, C4, D1, D2, D3, D4 (дрібні роботодавці та самозайняті чотирьох секторів).</p> <table border="1" data-bbox="331 1693 681 2047"> <tr><td>A+B</td></tr> <tr><td>C1</td><td>C2</td><td>C3</td><td>C4</td></tr> <tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td></tr> </table>	A+B	C1	C2	C3	C4	D1	D2	D3	D4	<p>Варіант 6</p> <p>Групування із 7 класів: А+В (великі–середні власники), C1, C2+C3, C4, D1, D2+D3, D4 (дрібні роботодавці та самозайняті у 3-х секторах — аграрному, фордистському та постфордистському).</p> <table border="1" data-bbox="975 1686 1326 2047"> <tr><td>A+B</td></tr> <tr><td>C1</td><td>C2+C3</td><td>C4</td></tr> <tr><td>D1</td><td>D1+ D1</td><td>D4</td></tr> </table>	A+B	C1	C2+C3	C4	D1	D1+ D1	D4																									
A+B																																										
C1	C2	C3	C4																																							
D1	D2	D3	D4																																							
A+B																																										
C1	C2+C3	C4																																								
D1	D1+ D1	D4																																								

Варіанти групувань у матриці найманих працівників

Матриця найманих працівників може мати такі варіанти групування (табл. Б.2).

Варіант 1. Групування, змодельоване за схемою Е.О.Райта, містить чотири класи: E1+ E2+E3+E4 (експерти-менеджери), F1+F2+F3+F4 (експерти-професіонали та експерти-супервайзери), G1+G2+G3+G4 (кваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери) і H1+H2+H3+H4 (некваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери).

Варіант 2. Групування, змодельоване за схемою Дж. Голдторпа, включає шість класів: E+F (верхній службовий клас I), G (нижній службовий клас II+V), H1 (сільськогосподарські працівники VIIb), H2 (кваліфіковані та малокваліфіковані несільськогосподарські працівники VI+VIIa), H3 (працівники рутинної нефізичної праці вищого рівня IIIb), H4 (працівники рутинної нефізичної праці нижчого рівня IIIa).

Варіант 3. Групування за схемою Г.Еспін-Андерсена має сім класів: E (менеджери 2a), F (професіонали 3a), G2+G3+G4 (технічні спеціалісти та напівпрофесіонали 3в), G1+H1 (сільськогосподарські робітники 1), H2 (не- і кваліфіковані робітники фізичної праці 2c+2d), H3 (конторські службовці та працівники сфери торгівлі 2в), H4 (не- і кваліфіковані працівники сфери послуг 3c+3d).

Таблиця Б.2

Варіанти групування матриці найманих працівників

<p style="text-align: center;">Варіант 1</p> <p>Групування за схемою Е.О.Райта містить 4 класи: Е (експерти-менеджери), F (експерти-професіонали та експерти-супервайзери), G (кваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери) і Н (некваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери).</p> <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 80%;"> <tr><td style="text-align: center;">Експерти-менеджери</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Експерти-професіонали і експерти-супервайзери</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Кваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">Некваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери</td></tr> </table>	Експерти-менеджери	Експерти-професіонали і експерти-супервайзери	Кваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери	Некваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери	<p style="text-align: center;">Варіант 2</p> <p>Групування за схемою Дж. Голдторпа включає 6 класів: Е+F (верхній службовий клас I), G (нижній службовий клас II+V), Н1 (сільськогосподарські працівники VIIb) і Н2 (кваліфіковані та малокваліфіковані несільськогосподарські працівники VI+VIIa), Н3 (працівники рутинної нефізичної праці більш високого рівня IIIb), Н4 (працівники рутинної нефізичної праці нижчого рівня IIIa).</p> <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 80%;"> <tr><td style="text-align: center;">I</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">II + V</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">VII b</td> <td style="text-align: center;">VI + VII a</td> <td style="text-align: center;">III b</td> <td style="text-align: center;">III a</td> </tr> </table>	I	II + V	VII b	VI + VII a	III b	III a
Експерти-менеджери											
Експерти-професіонали і експерти-супервайзери											
Кваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери											
Некваліфіковані працівники, менеджери і супервайзери											
I											
II + V											
VII b	VI + VII a	III b	III a								
<p style="text-align: center;">Варіант 3</p> <p>Групування за схемою Г.Еспін-Андерсена має 7 класів: Е (менеджери 2а), F (професіонали 3а), G2+G3+G4 (технічні спеціалісти і напівпрофесіонали 3в), G1+Н1 (сільськогосподарські робітники 1), Н2 (не- і кваліфіковані робітники фізичної праці 2с+2d), Н3 (конторські службовці та працівники сфери торгівлі 2в), Н4 (не- і кваліфіковані працівники сфери послуг 3с+3d).</p> <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 80%;"> <tr><td style="text-align: center;">(2а) Менеджери</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">(3а) Професіонали</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td colspan="3" style="text-align: center;">(3в)</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">2с+2d</td> <td style="text-align: center;">2в</td> <td style="text-align: center;">3с+3d</td> </tr> </table>	(2а) Менеджери	(3а) Професіонали	1	(3в)				2с+2d	2в	3с+3d	
(2а) Менеджери											
(3а) Професіонали											
1	(3в)										
	2с+2d	2в	3с+3d								

Варіанти групувань у матриці власників і найманих працівників

У найповнішій матриці із 32 класових позицій можна комбінувати будь-які варіанти групування в матрицях власників і найманих працівників, котрі відповідають задуму дослідника. Крім того, можна конструювати квазікласи шляхом об'єднання позицій із двох матриць. Варіант такого групування див. табл. Б.3: великі власники (А) і топ-менеджери (Е) представляють *вищий/домінантний клас*; середні власники (В) і кваліфіковані професіонали (F) — *верхній середній клас*; середньокваліфіковані працівники (G) і низькокваліфіковані працівники постіндустріального сектору (Н4) — *нижній середній клас*; дрібні роботодавці і самозайняті (С+D) — *дрібну буржуазію*, а працівники базових професій (Н1+Н2+Н3) — *робітничий клас*.

Таблиця Б.3

Варіанти групування матриці власників і найманих працівників

А Вищий клас		
В Верхній середній клас		
С+ D Дрібна буржуазія		
Е Вищий клас		
F Верхній середній клас		
G Нижній середній клас		
Н Робітничий клас	Н4	